Ч. 161 (14.059). Львів, пятниця 21. червня 1935. Poeztowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічне 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Франція обурена на В. Британію.

ПАРИЖ, ПАТ. Прилюдна опінія приняла з жалем і дуже холодно морське порозуміння між В. Британією і Німеччиною. Французька преса пише з цього приводу про кінець спільної політики між Францією і Б. Британією. „Ле Журналь" підкреслює, що Франція мусить числити тільки на себе. „Пті Парізієн" пише, що морське порозуміння В. Британії і Німеччини є однозначне з тривким договором і має характер двосторонній, себто дуже побажаний для політики канц. Гітлера. „Ле Матен" передбачує, що політика союзів мін. Ляваля не буде тепер дуже легка. Якщо В. Британія йде власними шляхами, то годі брати під увагу тісну співпрацю на майбутнє. Ця співпраця головних великих держав була одною з найкращих гарантій миру. „Еко де Парі" називає британсько-німецьке порозуміння кінцем спільної політики Франції і В. Британії, про яку згадувала льондонська заява з 3. лютого ц. р. і яку потвердили на нарадах у Стрезі 17. квітня ц. р. враз з Італією.

ЖИВИЙ ВІДГОМІН В ІТАЛІЇ.

Британсько - німецьке морське порозуміння викликало живий відгомін в італійській пресі. „Газета дель Попольо" пише, що В. Британія вже від якогось часу швидко повертається до Німеччини. В. Британія рішилась вернутись до своєї традиційної політики дбати про рівновагу в Европі.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА РОЗВІВАЄ ЗАКИДИ ФРАНЦІЇ.

„Таймс" пише, що відношення німецької фльоти 35 проц. до загальної містоти британської фльоти дає Франції постійну перевагу над німецькою фльотою. Якщо Франція рішилась би тепер підвищити свої зброєння на морі, це викликалоб зброєння В. Британії й автоматично зброєння Німеччини. Одначе підписуючи договір з Німеччиною В. Британія не думає змінювати свого становища до Франції та Італії.

„Дейлі Телеграф" запевняє, що британська опінія дуже високо оцінює уступку Німеччини, погоджуючись не відступити від устійненого британсько-німецького відношення фльот без огляду на розвиток фльот інших держав. Здогадується, що делегати Німеччини дістали в Льондоні запевнення, що В. Британія збільшить свою фльоту, якщо одна з держав теж змінить свою фльоту, що Німеччина буде почуватись загроженою.

НІМЕЧЧИНА РАДІЄ.

„Фелькішер Беобахтер" пише, що переговори вели з обох боків у зрозумінні взаємних потреб національної оборони. Устійнене постійне відношення фльот Німеччини і В. Британії ліквідує на майбутнє перегони у морських зброєннях між обома державами. Таким чином вдалось зробити вилім у дотеперішній загальноевропейській політиці зброєння.

Військовий союз між Румунією і СССР.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Французький щоденник „Ле Тан" подав ревеляційну вістку про підписання військового союзу між СССР і Румунією. Цієї вістки дотепер не потвердили ні не заперечили міродатні чинники у Румунії. Румунський щоденник „Курентул" передрукувавши ці ревеляції пише: Цю вістку слід приняти обережно. Добрі взаємини Румунії з СССР кажуть здогадуватись, що теперішня ситуація вияснититься після того, як СССР займе рішуче становище у справах середущої Европи.

Шпигунська афера у Франції.

У найбільшій военній французькій пристані Тульон викрила влада велику шпигунську аферу, арештуючи двох підстаршин летунської маринарки. Оба підстаршини передавали фотографії уладження порту молодій жінці, агентці чужої держави. Поліція ствердила, що підстаршина Павло Ролян жив над стан. Підчас слідства виявилось, що Ролян буває часто в одній каварні, де залишав грубу коперту, яку пізніше забирала невідома жінка. Вона заїздила під каварню гарним самоходом, на якім виднів чужий реєстраційний знак. Інколи підстаршина Ролян зустрічався зі своєю спільничкою на площі зброї. Тому агенти поліції скрились на цій площі, бажаючи арештувати шпигунів на гарячому вчинку. Заїхав самохід і підстаршина підійшов туди, витягаючи руку з копертою. В цій хвилині вибігли агенти й арештували Роляна, який виявив свого спільника. Жінка вхопила коперту і встигла втекти, самоходом так, що за нею слід пропав.

Пов'нь фальшивих банкнотів у Німеччині.

Німецька преса бє у дзвін на трівогу з приводу масового напливу до обігу фальшивих 50-маркових банкнотів, здебільша у південній і західній Німеччині. Фальшиві банкноти так добре підроблені, що тільки спеціялісти можуть пізнати їх як фальсифікати.

Вже в січні ц. р. влада ствердила в Дісельдорфі в обігу кількасот фальшивих 50 маркових банкнотів. В останнім часі фальшиві банкноти віднли формально міста Мангайм, Штутгарт і Мінхен. Невикрита ватага фальшівників друкує свої підроблені 50 маркові банкноти на оригінальнім банкнотовім папері на зразок банкнотів з дати 11. жовтня 1924. р. Тому, що дотепер не вдалось викрити фальшівників, дирекція німецького банку призначила 3.000 марок нагороди на вказання сліду фальшівників. Якщо слідство не доведе до цілн, німецький банк стягне всі 50-маркові банкноти з датою 11. жовтня 1924. р.

Б'йки з комуністами у Парижі і в Мадриді.

В ночі зі середи на четвер дійшло до завзятої боротьби між комуністами і фашистами. Двох комуністів і трьох їх противників тяжко ранили, поліція арештувала кількох учасників.

У Мадриді дійшло до бійки між комуністами і поліцією. Комуністи уладили велику демонстрацію, щоб заманіфестувати свої симпатії до 35 учасників жовтневої революції, яких тепер судить військовий суд в Овієдо. Коли поліція почала розганяти демонстрантів дійшло до стріляни́ни, підчас якої тяжко ранили трьох поліцаїв. Їх стан безнадійний. Поліція перевела численні арештування в Мадриді.

ПАРИЖ, ПАТ. Підчас бійки поліції з безробітними, які вдерлися до польського консуляту в Ліль, тяжко ранили двох безробітних поляків.

Вибори до сойму у вересні?

Польська преса пише, що вибори до сойму відбудуться в неділю 8. вересня ц. р. Парлямент розвяжуть і розпишуть нові вибори між 10. і 16. липнем ц. р. Тому вже тепер президія клюбу ББ устійнює кандидатів на послів. ББ в теперішній формі перестане істнувати, зате повстане нова організація під назвою „Союз суспільної праці".

Австрійська проблема
в міжнародній політиці.

(Від нашого кореспондента.)

Хоч від самого повстання австрійської республики її міжнародне становище стало „проблемою", то ледви коли виявилася ця проблематичність так яскраво, як тепер. Версайський чи радше Жерменський диктат з 1919 року проти очевидної волі самого австрійського населення проголосив „незалежність" Австрії. Завжди та „незалежність" була крихка, але ніколи ще не була така загрожена, як тепер, коли безліч міжнародніх зїздів і нарад маніфестувало свою готовість станути в її „обороні". Загально відомий ще зїзд керманичів італійської, австрійської та мадярської держави, що відбувся у травні у Венеції для приготовки т. зв. наддунайської конференції. Не вважаючи на всі оптимістичні заяви й заповіді — до тієї конференції ще дуже далеко. Німеччина, без якої намічений „наддунайський пакт" був би кадовбом без ніг і без голови, виразно заявила свої застереження та сумніви. І всякі спроби сяк-так погодити суперечне італійське та німецьке становище, від якого залежить така чи інша залагода австрійської справи, досі не вдалися.

Диктатор італійської опінії і влади Мусоліні заявив в одній із своїх останніх прилюдних промов, що питання австрійської самостійности не є австрійською чи німецькою проблемою, а загально-европейською. Ця його теорія „европеїзації" австрійського питання ледви чи закриє перед ким чисто односторонній інтерес Італії зберігати т. зв. незалежність її північного сусіда в нинішній формі. Сучасна слаба, обезброєна, внутрішньо-політично і господарсько у великій мірі залежна від Італії, австрійська республика давно, бо вже від часів канцлера Шобера, перестала брати активну участь в европейській політиці. Вона є лише пасивною „буферною" державою між Німеччиною та Італією. Але для Італії вона має величезне значіння: саме тепер, коли італійська военна імпреза в Абісинії ослаблює мілітарну відпорність Італії в північних провінціях (річ іде про німецький Тироль) небезпека безпосереднього сусідства з Німеччиною чи навіть з національно-соціялістичною Австрією мусить італійців хвилювати. Далі, теперішня християнсько-суспільна й гаймверівська Австрія є найважнішим політичним та господарським „шпрунґбреттом" (відбивною) для італійських аспірацій в дунайському районі. Памятаймо тільки, що мадярсько-італійська приязнь викристалізувалась чи не до характеру тайного союзу. Памятаймо далі, що родинні звязки італійської династії з болгарською зовсім не маловажні, та що крім того (що загалові менше відомо) Італія в останніх роках сильно заанґажувалася в господарстві Румунії, де особливо у нафтовому промислі (що такий важний для військових цілей!) бере тепер значну участь. Отже бачимо цілу низку важних італійських позицій, сягаючи від тирольського Інсбруку аж до заливу Дунаю і Чорне Море. Вже тільки з огляду на евентуальну загрозу цьому широкому полосові італійських інтересів в середній та східній Европі, до яких Австрія є географічним ключем та до котрих

долучаються ще сліпо протинімецькі інтереси Франції і Чехословаччини, теорія Мусоліні про „европеізацію" проблеми австрійської незалежности не є пустим словом. Є вона гаслом, під котрим Італія та її однодумці готові за всяку ціну не допускати до австрійсько-німецького зближення. Адже в останніх днях навіть Совіти набрали охоти (за підшептами п. Бенеша) „гарантувати" Австрії „незалежність".

Протиставив тій італійській теорії провідник Німеччини, Гітлер, свою теорію „невмішування" до австрійської політики. Це „невмішування", суть котрого була недавно предметом гострої реторичної суперечки між соловами німецького та австр. уряду, не має нічого спільного з колишнім гаслом „невтралізації" Австрії на зразок Швайцарії. Навпаки, у своїй останній промові Гітлер виразно відріжнив Швайцарію і Австрію, звертаючи увагу, що перша як історично так навіть і мовно нині вже надто віддалилась від спільного німецького материка. Зате для Австрії Гітлер вимагає права самоуправи подібно, як у Данціґу, самоуправи в противенстві до пануючого тепер нібито „авторитативного", на ділі самозванного уряду. Нема сумніву, що рахує він на те, що такий вибраний народом майбутній уряд Австрії був би національно-соціялістичний та тим самим ціла Австрія сталаб хоч не формально, але фактично німецькою провінцією.

Годі сказати, чи такий рахунок щодо внутрішніх партійних відносин Австрії показався би правильний. Правда, що до слабенького уряду Шушніґа ставиться більшість населення доволі байдуже та кепкує собі з теперішнього ладу. Та не знати, чи всетаки не переважилиб у масах традиційні, з часів соціялістичного панування, гасла соціялізму та лібералізму над усякими націоналістичними гаслами. Інша річ, що розкоші післяверсайської „самостійности" дались у знаки австрійцям настільки, що ідея „аншлюсу" сьогодні ще сильніша, ніж була тут колись. Приклад плебісциту у Саршині виявив теж, що без огляду на той або інший сучасний партійний режім, свідома, велика нація не дасть себе на віки поневолити ані накинути собі дивоглядний режім, а бере в свої руки сама свою долю.

Віденець.

Нова виборча ординація.

Промова посла Сергія Хруцького дня 13. червня 1935 р. на конституційній комісії в справі виборчої ординації.

(Продовження.)

Тепер, розпорошуючи наші побоювання говориться, що всюди на т. зв. мішаних територіях будемо мати належне число делеґатів до окружних колеґій. Отже теоретично всюди матимемо можливість десиґнувати своїх кандидатів на послів. Стверджуємо, що в практиці буде або унеможливлене або дуже утруднене скупчення голосів евентуальних українських делеґатів довкола своїх кандидатів, хочби в окружній колеґії дійсно було приписане число 1/4 українських делеґатів. Передовсім українські делеґати не зможуть порозумітись між собою, бо, як постановляє виборча ординація, в окружній колеґії голосування буде відбуватися без попередньої дискусії. Поза цією технічною трудністю ще важніше, що ціла система вибору делеґатів до окружної колеґії є побудована на змаганню, щоби українські делеґати не становили в ній одного, зорґанізованого й сконсолідованого національно-українського представництва. Як відомо, виборча система до сойму базується у головній мірі на територіяльній самоуправі. Якими були тенденції виборчих реґулямінів до орґанів територіяльної самоуправи та якою була практика самих виборів, говорено про те тут так ясно, що я не міг би тут того так сказати.

Але абстрагуючи від тих прикрих виборчих речей, є фактом, що на наших землях витворилася у територіяльній самоуправі перевага польської меншости над українською більшістю. Крім того територіяльна самоуправа була створювана з думкою запевнити мирне співжиття національностей на т. зв. мішаних територіях. Однак вибирано до тої самоуправи з українського боку особи або мало національно освідомлені, або зі специфічним психічним наставленням. Не хочемо через те сказати, що в територіяльній самоуправі нема правдивих та чесних українських патріотів. Стверджуємо тільки те, що територіяльні самоуправи, а з них навіть волосні, з яких має вийти більшість наших делеґатів до окружної колеґії, не дадуть нам стільки делеґатів до окружної колеґії, якби це нам належалося, і не про всіх тих людей можна сказати, що дійсно будуть вони боронити національно-українських інтересів. Адже українськими делеґатами до окружної колеґії від волостей стати можуть здебільша лише ті особи, на яких погодиться і польська сторона тих волостей.

Ще сильніший буде вплив поляків на евентуальний вибір українських делеґатів від повітових рад, від міських рад і від ріжних палат рільничих, ремісничих, промислово-торговельних і т. д., коли взагалі такі будуть. Отже, коли і є правдоподібне, що в окружних колеґіях найдеться 1/4 українських делеґатів, то проте зовсім не є певне, чи зможуть делеґати українці лише своїми голосами перевести свого кандидата на посла. Адже окружна колеґія складатиметься з 3/4 польських делеґатів, а лише 1/4 делеґатів української національности. Чи не застановила панів та величезна диспропорція між числом польських делеґатів та числом українських делеґатів в окружному зібранню, і то на територіях, де українське населення творить значну *більшість населення?!*

На що ця перевага польської сторони над українською?! Адже для запевнення полякам вибору свого кандидата на посла вистарчилоб, щоби в складі окружної колеґії польські делеґати становили 1/3 часть зібрання, а 2/3 становили українці. У цій відверненій ситуації вся тайна виборів. Ця перевага польських делеґатів над українськими в окружній колеґії і та ціла концепція окружного зібрання має бути знаряддям, при помочі якого можна буде робити виборчі „чуда" на наших землях! Є напр. ясно, що через такий штучний склад окружного зібрання з польською більшістю не може перейти той кандидат українець, на якого не дала би дозволу адміністраційна влада, або не хотіла би згодитися польська рішаюча частина окружного зібрання. Отже в найкращому випадку український нарід буде мати можність голосувати лише за таких кандидатів української національности, які перейдуть крізь попередню політичну польську цензуру. Невідомо, скільки кандидатів української народности та яких устійнить окружне зібрання. Коли в окружному зібранні рішаючий голос матимуть польські делеґати, то лише від їх волі буде залежати, чи тих українських кандидатів на лісті буде один чи більше, а що важніше, польська частина окружного зібрання буде рішати, хто має бути тим українським кандидатом на посла.

До того твердження уповажнює мене також і провідна ідея виборчої концепції на наших землях, яку хочу тут обговорити. Тою начальною ідеєю є запевнення мирного співжиття на наших

БАРБЕЙ Д' ОРЕВІЛІ.

Поза партією віста.

— Чи ви не глузуєте собі з нас, пане, оповідаючи таку історію?

— Пані! чи немає тюлю, званого „тюлем-ілюзією"?

(На вечорі у князя Т...)

Минулого літа був я якось в один вечір у баронової Маскранні, однієї з тих париських жінок, що найбільше люблять дотеп, та такий, якого його мали колись люди, — однієї з тих жінок, що відкриває обі половинки своїх дверей, хоч і одної булоб досить для тих нечисленних зпоміж нас, у кого цей дотеп іще залишився. Чи останніми часами дотеп не перемінивсь у ту претенсійну тварину, яку звемо інтелігенцією людини.

Баронова Маскранні належить за своїм чоловіком до дуже давнього і славного роду, що виводиться з Грізон. Завдяки свому дотепові і манерам зробила вона із свого сальону щось що нагадувало чарівний Кобленц, де колись найшла захист товариська розмова — остання слава французького дотепу, що мусіла втікати перед утилітарними звичаями нашої вічно занятої доби.

Там, що-вечора той дотеп, заки замовкне навіки, затягає надхнено своєї лебединої пісні. Там, як у нечисленних париських сальонах, де збереглась іще славна традиція товариської розмови, ніхто не виголошує фраз і монологу майже не знають. Ніщо не нагадує там газетної статті або політичної промови — двох готових шабльонів думки з XIX-го віку. Дотеп задовольняється тут чарівними, змістовними блисками слів, інколи самими інтонаціями, і навіть іще чимось меншим — дрібним ґеніяльним відрухом. Завдяки цьому щасливому сальонові я краще зрозумів вагу — щодо якої я ніколи не сумнівався — вагу односкладових слів.

Цього вечора винятково настрій не сприяв односкладовим словам. Коли я ввійшов до баронової Маскранні було там уже досить гостей, яких вона зве „близькими" і розмова йшла жваво, як завсіди. Як екзотичні квіти, що прикрашають яспісові вази її консоль, ці близькі походять з усіх усюдів. Є серед них англійці, поляки, росіяни, але всі вони французи — мовою, своєрідним дотепом і манерами, як це буває скрізь у людей на деякому товариському рівні.

Не знаю, з чого почали вони розмову, що зайшли аж так далеко; коли я ввійшов, говорили про романи. „Говорити про романи" це те саме, що оповідати про власне життя. Чи треба зазначити, що в такому товаристві ніхто педантично не кликав на поміч літератури? Тут важна була суть питання, а не форма. Кожний із тих моралістів вищого ступня, тих практиків усяких пристрастей і життєвих шаблів, що приховував поважний досвід легкими словами і байдужим виглядом, добачав у романі тільки проблему людської вдачі, звичаїв та історичної перспективи. Ніщо більше. Та чи це не все?

Незапримічений серед дискусії, я заховався за блискучо-оксамитні плечі ґрафині Дамналія, що кусала кінчик свого складеного віяльця, вся заслухана, як усі в тому товаристві, за вміли слухати з насолодою. Коли я пізнав того, хто говорив, я не здивувався ні цій уважності слухачів, що слухали не з ласки, ні сміливості того, хто залишав за собою слово довше, ніж звикли це робити гості у цьому вибагливому сальоні. Справді, то був найблискучіший розмовник у цьому королівстві розмови.

„...Найкращі романи в житті — говорив він — це ті дійсні події, які ми зачепили ліктем або ногою мимоходом. Усі ми їх бачили. Роман звичайніший, ніж історія. Про роман часто можна сказати те, що Моліер сказав про чесноту: „Де до біса він ховається?" Там, де найменше цього сподіваємось, находимо його. Я бачив за дитячих своїх літ, ні, не бачив, а відгадав, передчув одну з тих жорстоких, жахливих драм, що їх не грають прилюдно, дарма, що публика бачить її акторів щодня, одну з тих кривавих комедій, як казав Паскаль, що їх виставляють при зачинених дверях, за рухомою завісою приватного життя.

„Виховали мене на провінції у батьківському домі. Батько мій мешкав у маєтку, що розкинувся недбало над річкою, у підніжжя гори не скажу де, в околиці одного містечка, яке відразу відгадаєте, коли скажу, що воно є, або бодай було у тих часах найбільше, завзятує аристократичне місто цілої Франції. Це містечко притягало англійців, нагадуючи їм деякі місця їх графств. Любили вони його за його мовчазність, суворість, за холодно-високий тон його звичок, за ту близину на чотири кроки від моря, що викидало їх сюди і також за можливість подвоїти — з огляду на низький рівень тамошнього життя — недостатні доходи з маєтків у власному краю.

(Далі буде.)

територіях обидвох національностей польської й української „взаємним порозумінням обох національностей", як говориться в інтервю правдоподібно з авторами виборчих проєктів, що появилося на сторінках „Краківського Ілюстрованого Курієра". До цього має служити двомандатовість округ. Говориться: хочемо, щоби на мішаних територіях ні одна національність не почувала себе у виборах покривдженою, чого не можна би оминути при істнуванні одномандатових округ; тому свідомо хочемо через введення двомандатових округ забезпечити вибір польського кандидата, вам, українцям, запевнюємо таку саму можливість, а в додатку ще даємо вам можливість рішати своїми голосами, хто з поляків-кандидатів є вам наймиліший і хто тому може стати послом. Дійсно, колиб у кожній виборчій окрузі був виставлений лише один такий кандидат, за якого могли би голосувати українці, то істнувала би для українців можливість вплинути своєю другою крискою-голосом на вибір посла між кандидатами поляками. Але та можливість має радше теоретичний характер, бо психольоґічно вона є неможлива й український виборець своїм голосом напевне не зможе рішати, хто має стати польським послом. Для нас теж багато важніше те, що на засаді рівности прав і *польський* виборець може рішати між *українськими* кандидатами, а ті кандидати можуть бути і будуть напевне ріжного роду, більше і менше бажані.

(Далі буде.)

Німці в Чехословаччині.

IV*.

Прага, червень 1935.

Напружені, а то й ворожі відносини між чехами й німцями в останніх роках істнування австро-угорської монархії мусіли — розуміється — мати свій безпосередній вплив теж на уклад взаємовідносин між ними в перших початках істнування нововідродженої чехословацької держави. Чехам тяжко було відразу забути їх тяжке національно-політичне положення в Австрії, спричинене між іншим теж політикою їхніх співземляків — німців, а німцям знову тяжко було відразу забути їх тяжке національно-політичне положення непануючої нації. Тому не диво, що в початках істнування Чехословаччини, як самостійної держави, відносини між обома народами були теж не тільки напружені, але й ворожі. Зрозумілий патріотичний підйом чехів, що зродився зі стихійної радости над відзисканою державною самостійністю та супроти німців виявляв себе деколи навіть в різко шовіністичних поступках, ті взаємини ще загострював. Втрати, які з цього виникали, несли нарівні обі сторони. Чехи багато сил, так дуже потрібних на закріплення і розбудову молодої держави, витрачували дармо на внутрішньо-політичну боротьбу з німцями, а німці, ставши на негативному становищі до чехословацької держави, самі вибивали собі з рук усі можливости впливу на уклад державного життя країни, якої громадянами прийшлось їм тепер бути. Навіть конституція Чехословацької Республики повстала без участи чехословацьких німців.

Але час минав і робив своє, а над національними пристрастями і „давніми розрахунками" почали поволі брати верх розвага і реальна дійсність. Чесько-німецькі відносини почали поволі вирівнюватися. Головною передумовою цього був факт, що в молодій державі вже відразу запанував здоровий дух правдивої демократії. Немало причинився до цього ще й той факт, що на чолі нової держави станув не хто інший а проф. Масарик, який так глибоко і просто з релігійною вірою розуміє поняття справедливости. Головную ролю в наладнанні німецько-чеських відносин відіграла здорова реальна державна політика ЧСР. Чільні реальні чехословацькі політики скоро побачили, що молода держава в сучасній загально-політичній ситуації не може досягти потрібної внутрішної консолідації і зовнішньої позиції, коли до державної співпраці і — що найважніше — до співвідповідальности не притягнеться ці і в господарському і культурному розумінні, сильну національну меншину. Крім того для реальних чехословацьких відповідальних чинників стало ясно, що і внутрішні умовини молодої держави не дають багато даних підсилити свої позиції коштом поважного противника. І чільні чехословацькі політики будучи цілком свідомі того, станули не лише на становищі заспокоєння прав німецької меншини, але і на становищі притягнення демократичної частини німецького табору до співпраці у кермі держави. Сталося це, правда, досить пізно, бо вж після пяти років істнування самостійної чехословацької держави, але сталося. 1926 р. головні німецькі політичні партії — розуміється демократичні — вступили до т. зв. парляментарної коаліції, а в міністерському кабінеті засіли від того часу два міністри-німці і то в поважних ресортах, напр. судівництва та соціяльної опіки. Ця подія змінила відразу основи співжиття обох народів, бо від цієї хвилини політична боротьба чехословацьких німців спрямовується вже виключно в площину боротьби за обсяг участи у кермі державою, за вплив на державну політику. Однак не треба думати, що такі відносини привели вже до ідеального, тихого співжиття обох народів. Зовсім ні; і далі між обома народами істнують тертя та змагання, але вони набирають тепер іншого характеру, а що найважніше на них тепер вже зі зовсім іншого погляду дивляться й самі чехи. Ось що про це пише мін. Каміль Крофта у своїй відповіди на анкету: „Чи є можливе спокійне співжиття німців і чехів і під якими умовинами", що її проголосив празький журнал „Пржітомност": „Я дуже сумніваюся в тому, щоби співжиття між німцями й чехами могло колинебудь бути „тихе", бо гадаю, що два народи з такою життєвою силою і з такою могутньою народньою свідомістю не можуть жити побіч себе тихо-спокійно і що навпаки їхнє співжиття мусить приводити до постійних змагань (боротьби), які були, є і будуть все завзяті і „гучні". Але це ще не каже боліти над цим, бо такий стан є зовсім природний і крие в собі чимало додатнього. Нема де правди діти, що якраз ці відвічні змагання між обома народами були між іншим головною причиною високого, культурного, господарського і соціяльного рівня обох народів нашої країни; на цей високий рівень піднесли їх здорові зусилля не дати перевищити себе іншим народам. Треба тільки дбати про те, щоб ці змагання були дійсно шляхотні, щоб їх гостроту злагіднювати зрозумінням правовости та справедливости, що випливає із засади не робити другому того, чого не хочемо, щоб він нам робив, і радо признаючи цінности і заслуги другого, а помилки і недостачі свої власні. Коли так будемо дивитися на наше співжиття з німцями, то воно — хоч і як не булоб „тихе" — буде приносити стільки користи, що всі неприємности, які при таких змаганнях мусять все зроджуватися, відійдуть само собою на другий плян". На іншому місці цей відповідальний і розважний чехословацький державний діяч каже знову таке: „Наша національна політика є дуже далека від думки винищення чи зденаціоналізування наших німців. Навіть наші найбільш радикальні націоналісти не носяться з такими думками. Такі думки були все і — дасть біг — будуть й надалі чужі нашому народові. Народ, якого найбільшими національними героями й учителями були такі мужі, як Гус, Хельчицький, Коменський, Палацький і Масарик, народ, який так болюче відчував чужинецьке ярмо і який так геройськи боровся за свою волю, не може хотіти поневолювати інші народи. Наші німці можуть бути зовсім спокійні за своє майбутнє. Спокійні за майбутнє наших німців можуть теж бути і їх закордонні брати"

(Далі буде.)

М-н.

*) Гл. „Діло" з 13. ц. м. З незалежних від Редакції причин друк циклю статтей на цю тему ми мусіли на кілька днів перервати. — Ред.

З польської преси.

Наївність чи цинізм?

Наша недавня стаття про упадок польської преси у Львові та його сутні причини, зокрема про українофобські подвиги „відновленого" „Курієра Львовского", — не вдостоїлися ні слова відповіди ні в одній львівській польській газеті: що й було казати, коли все те правда! Те саме торкається вступної статті, присвяченої „І. К. Ц." і його сателітам та „заслугам" тих часописів для польсько-українських взаємин. Аж чергова стаття на ту саму тему про затроювання атмосфери польською шовіністичною та україножерною пресою викликала репліку „Курієра Львовского". Та репліка („Хай „Діло" розгляне, „К. Льв." з 20. ц. м.) є характеристична для підходу до українських („рускіх") справ її автором, п. Кл(явдієм) Гр(абиком), — про що ми вже писали нераз. Отже: утотожнювання революційного підпілля з цілим українським громадянством з одного боку та утотожнювання ролі, яку виконує державна поліція супроти підпілля, з ролею, яку — на думку п. Грабика, людини вихованої в атмосфері вуличних подвигів ендецької молоді, — має виконувати ціле польське громадянство супроти громадянства українського; дальше: оперування такою фразеольоґією, як „змагання до закріплення польського стану посідання" на закриття цілком простого поняття асиміляційної денаціоналізаційної політики; переконання, що українцям діється тепер і завсіди у Польщі ділялось чудово та що всякі нарікання і застереження та всяка українська боротьба за зміну того стану на краще, — це звичайне українське нахабство, що безпосередньо бе в цілість і безпеку польської держави. І т. д. і т. п.

З такими арґументами і таким засадничим підходом полеміка цілком неможлива. Коли хтось заявляє, що „почуття історичної місії польського народу" наказує пропаґувати польонізацію українців та через те підписується обома руками під відповідними заявами графів Голеєвських з 80 р.р. мин. століття, — то де тут місце для якоїнебудь дискусії? Яка теж може бути дискусія з політиком, для якого „найсвятішим і найпершим обовязком" є дбати і пропаґувати, „щоб земля (земля на етнографічній українській території — Прим. Ред.) в можливо найбільшій скількості находилась у руках польського хлопа"?

П. Грабик вважає, очевидно, що його розуміння польського інтересу покривається зі справжнім інтересом Польщі. В даному випадку досвід історії не має для нього ніякого значіння, бо й історію він розуміє так, як розумів її і відчував Заглоба. Національні й соціяльні рухи для нього не істнують, ані в минулому ані теперішньому, — так само, як не істнує звязок поміж такими явищами, як українське підпілля та історичні, соціяльні й політичні умовини хай лише останніх 20-ти літ. Для того роду публіцистики істнують лише старі, анахронічні, але прості й вигідні доктрини, які заступають ввесь світогляд.

Менторський тон, в який попадає п. Грабик та його відклик до совісти української преси це теж один з привичних „тріків" ендецької публіцистики. Тої публіцистики, яка юдить, цькує, ширить ненависть, одурманює читачів, робить більшу шкоду, ніж ціле українське підпілля, — справі нормалізації українсько-польських взаємин. Наївність не є складовою частиною тієї публіцистики, — не наївність а цинізм каже проповідувати речі, з якими справді полеміка неможлива.

За океаном

ІТАЛІЙСЬКЕ КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО У КЛІВЛЕНДІ ВІДЗНАЧУЄ ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ.

Орґанізатора Українського Національного Хору, проф. Олександра Кошиця, відзначили італійці у Клівленді. Є це подекуди у звязку з рухом, започаткованим Джоном Д. Рокфелером у Клівленді (Огайо), що кинув думку створити цілий ряд національних парків.

Такого парку діждалися вже й українці у Клівленді і його відкриття відбулося в День Пам'яток 30. травня.

Та скоріше дістали такий город італійці у Клівленді і вони вже його уладили як „національний культурний город". Відкрили його у 1930 році у 2000-і роковини народження римського поета Вірґілія. Тоді уставлено в тому городі прекрасне погруддя Вірґілія, на колюмні привезеній з римського форуму. Уладженням того городу занялось Італійське Товариство Культурного Городу.

Воно звернулось цими днями до проф. Олександра Кошиця з таким замітним письмом: „Ми рішені розвинути наш город згідно з нашою культурною спадщиною, що збогачує цілий цивілізований світ і переступає границі націонал

ности. Ми надіємося, що до цього руху приєднаються ті, що сьогодні причиняються до розвитку цивілізації. Признаючи Вашу участь в поступі культури цілого світу, осміляємося присвоїти собі привілей іменувати Вас, Достойний Пане Професоре, почесним досмертним членом нашого Товариства. Робимо це через п. Омара Малицького, предсідника Українського Культурного Городу. Ми вважатимемо собі за честь дістати від Вас згоду на поміщення Вашого імени на нашій лісті почесних членів побіч Гулієма Марконі, Гуга Екенера та інших визначних мужчин і жінок".

Гром. Омар Малицький, пересилаючи лист і грамоту почесного члена проф. Кошицеві, радить йому приняти цю почесть і повідомляє, що після цього імя проф. Кошиця буде вирізане на бронзовій плиті побіч інших славних світових імен в Італійськім Культурнім Городі у Клівленді, на вічну памятку.

Почесна грамота це артистично оздоблена картина з іменем проф. Олександра Кошиця, а в ній сказано: „У признанні Ваших заслуг для культурного та мистецького поступу, як приватного так і громадянського, Італійське Товариство Культурного Городу віддає Вам найвищу почесть, призначаючи Вас почесним досмертним членом з повними правами повного членства — Филип Гарбо, президент".

ПОВОРОТ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ ДО РІДНОЇ ЦЕРКВИ.

30. травня ц. р. відбулося святочне приєднання церкви св. ап. Петра й Павла, у Вест Айлін, Льонг Айленд, Нюйорк, у прияві доволі численно зібраних вірних, що довгий час дожидали цієї радісної хвилини.

З цієї нагоди відбувся чин примирення, якого довершив Впр. о. совітник Володимир Лотович, парох з Джерзи Ситі, Н. Дж., з припоручення Українського греко-католицького Ординаріяту. Він також виголосив відповідну проповідь. Відправлено соборну Службу Божу при співучасти Впр. о. Мирона Даниловича, пароха з Нюарку, Н. Дж., і Всч. о. Івана Дороговича, нового душпастиря для тієї церковної громади.

СВЯТО ПОКРОВИТЕЛЯ У СТЕМФОРДСЬКІЙ ШКОЛІ.

3. червня ц. р. відбулось рідке свято в Українській Вищій Школі у Стемфорді, Коннетікат.

Того дня припадали іменини покровителя школи, Високопреосвященого Кир Константина. З цієї нагоди відправив ректор школи, Впр. о. Павло Процько Службу Божу на інтенцію солєнізанта, у шкільній каплиці, у ній взяли участь всі питомці й учителі.

Після цього відбулась архиерейська Служба Божа, відправлена Ексц. Кир Константином, опісля свято учнів. У програму свята ввійшли такі точки: Привіт у поетичній формі, укладу проф. Андрія Микитяка, виголосив учень Василь Шеремета, після привіту „Многая літа", виконане хором учнів; декламації учнів: Володимира Олеся і Емілія Монастирського; промова Ексц. Кир Константина із заохотою до праці над собою; „Ще не вмерла Україна". У святі взяли участь учні, учителі та поважна громада гостей з міста й околиці.

У святочному обіді у малім рефектарі взяли участь також сусідні священики. Серед гутірки обговорювано ріжні актуальні народні справи.

З орґанізаційного руху.

Повітова нарада представників УНДО в Копичинцях.

Дня 10. ц. м. відбулась в Копичинцях повітова нарада представників УНДО при участи 68 представників, що заступали 37 громад. Центральний провід партії і Українську Парляментарну Репрезентацію заступав сенатор д-р Антін Горбачевський.

Нараду відкрив м-р Олександер Зеленецький, адвокат в Копичинцях. Політичний та організаційний реферат виголосив сенатор д-р Горбачевський, який представив політичне положення українського народу в злуці зі світовими подіями і зясував жахливе положення на Совітській Україні під кривавим терором московських наїздників. Обговорюючи положення українського народу під Польщею, пояснив проєкти нової ординації до сойму і сенату, яка може позбавити нас національного заступництва. Представив діяльність всіх національних політичних партій в Галичині, доказуючи, що одиноке УНДО обєднує всі верстви нації, заступає інтереси всіх кругів нації і несе відповідальність за всі свої вчинки і діла.

В дискусії забирали голос представники ріжних громад повіту і закликали до понехання непорозумінь, яких повно в повіті, осудили роботу тих, що викликують непорозуміння між містом і селом, між інтеліґенцією і селянством, що ділять нас на панів і хлопів, та однодушно ствердили, що такою демаґоґічною роботою розбивають наші національні сили, сіють зневіру і ослаблюють відпорність нації.

М-р Зеленецький подав до відома, що на засіданні Повітового Народнього Комітету 25. травня ц. р. голова Комітету б. посол Іван Заваликут зрезиґнував, а також зрезиґнували інші члени комітету. Після дискусії резиґнацію голови б. пос. Завеликута принято до відома, зате не принято до відома резиґнації членів комітету і поручено дотеперішньому комітетові під проводом м-ра Зеленецького вести провід політичної організації аж до скликання Повітового Народного Зїзду, який вибере новий комітет.

Ухвалено такі резолюції: Повітова нарада представників УНДО в Копичинцях: 1) висловлює повне довіря Центральному Проводові Партії і Українській Парляментарній Репрезентації за її працю і боротьбу в обороні прав народу; 2) висловлює спеціяльне признання і подяку сенаторові д-рові Антонові Горбачевському за його працю, який на кожний заклик являється на всі наші збори і наради; 3) рішає підчинитися вказівкам і зарядженням Центрального Проводу Партії в справі виборів до сойму і сенату; 4) взиває всіх свідомих і активних громадян повіту вступити в члени партії і вести освідомлюючу політичну роботу в повіті.

Поезія під лавкою.

„СВІТ ПЕРЕД НАМИ". Журнал української середньошкільної молоді. Станиславів. Квітень 1935. Ч. І.

Маємо перед собою 1. число журналу української середньошкільної молоді із заголовком, що підкреслює цю молодість — „Світ перед нами". Видає його станиславівська громада ґімназистів під доглядом когось з учителів. 32 сторінки на доброму папері, навіть з ілюстраціями; неодин журнал „для старших" не має такого зверхнього вигляду.

Є тут поезії, поезії прозою, публіцистика, спроби наукових розвідок і гумор. Журнал нагадує всі колишні ґімназійні журнали в тому, що вони мали з наївних перших спроб пера і відбиває впливи нинішнього менту — літературні та суспільні.

Вставай, гей хто живий!
Нового змагу час настав!
Там світ новий, світ праці! Волі! Гей
Тут світу владарі — це молодь.

У першій строфі першої програмової статті маєте у мініятурі ввесь цей „сучасний мент". Колись, як ми писали вірші, то знали, що вірші складаються з ритму і рим — нині панує „верлібр"; колись ми не булиб відважились вірити, що від нас починається новий світ, ще й світ праці і що владарі цього світу це ми. Хіба повторюючи іронію Ґарборґа: „Молодь — будуччина народу, коли вона... постаріється".

Вірші і поезії прозою у „Світі перед нами" вагаються між тоном „Дивний сум і туга моє серце пройма і морочить його безупину" і „Перед нами море ясної зелені й дні пахучі (!) свіжокутою (!) крицею (!)". Молоді автори завсіди хотять напереміну вмирати, коли пишуть: з незясованої туги або для якогось завзятущого ідеалу.

Колись, коли ми писали нишком під лавкою або цілими годинами поза школою, замість учитись, то це була тільки „література". Ніхто з нас не був би зважився вважати твором статтю про соціялізм (тут маємо статтю про фашизм), кооперацію, Шевченка, про народню пісню або лиричну поезію. Адже такі найкращі твори йшли до шкільної вправи. Станиславівські середнешкільники вирішують навіть таку проблему як „мистецтво для мистецтва" і то по лінії думок наших 80-их років! Що більше: є вже між ними навіть кандидати на педаґоґів і духовників, бо пишуть повчальні проповіди.

Поступ чи реакція? — це залежить від погляду на тему: чи література і культура розвивається чи занепадає від масової педаґоґії?

Можливе, що ґімназійний журнал має таке преповажне обличча тому, що виходить під покровом учителів, бодай завдяки їх „санкції". Живемо у добі офіціяльщини і не диво, що навіть молоді революціонери прибирають позу достойників, що подають готові правди своїм товаришам.

Найкраща в журналі річ „Еротика", справжній малий фейлетон. Є теж нотки щирого гумору в рецензії на виставу „Ясні зорі". Дотепи в кутку „Між нами" вказують на те, що є між редакторами „Світу перед нами" хлопці, що мають гострий язик і обсерваційний хист.

Неодин із них хотів би напевно знати: чи має талант. Навіть на підставі цілої збірки молодого поета не завсіди можна йому виворожити будуччину. Є на шкільній лавці „вундеркінди", що стають пересічними хлібоїдами після матури; є таланти, що дозрівають пізно, у зовсім іншій царині, ніж та, в якій почали.

Нехай станиславівським ґімназистам вистане комплімент, що неодин із них пише краще,

Студії у Високій Технічній Школі в Данціґу.

Данціґська політехніка має такі виділи та відділи:

І) Виділ загальний: а) фільософічний, б) математично-природничий, в) хемічний.

ІІ) Виділ загально-будівельний: а) архітектура, б) загальна інжинерія (водна й сухопутна інжинерія, будова мостів, залізних доріг і т. п.).

ІІІ) Виділ: а) машиновий (механічний); б) електро-технічний; в) будови кораблів і кораб. машин і г) будови літаків.

Умовини приняття такі:

1) Матуральне свідоцтво (свідоцтво зрілости) з осмиклясової ґімназії всіх типів. Признається також із ґімназія Р. Ш. та Малої Семинарії в оригіналі та леґалізований переклад у німецькій мові.

2) Свідоцтво моральности, підписане урядом цивільним та парохіяльним (в разі неможливости обох — принайменше одним урядом) в оригіналі та леґалізований переклад у німецькій мові, якщо між укінченням ґімназії та внесенням подання чи у випадку перервання студій минуло більше ніж пів року.

3) Курікулюм віте (Лебенсляуф) у німецькій мові.

4) Н[illegible] з відбутої піврічної безперервної [illegible] у фабриці машин або більшім технічнім заведенні. (Потрібна лише для тих, що хочуть студіювати якийнебудь фах з ІІІ. виділу, гл. як вище.)

Оплати виносять: одноразово вписове — 35 зол. і шкільна оплата семестрально окол 350 зол. — Члени СУС „Основа" можуть користати з допомоги не заплачення семестральної оплати до висоти 150 ґульденів (1 ґульден — 1 зол. п.). Крім цього у вищих семестрах є можливе частинне звільнення від оплат на основі свідоцтва добрих поступів у науці та свідоцтва незаможности. — Життєве мінімум — 100 зол. місячно.

Студії можна скінчити найскорше по 8-ох семестрах т. є. по 4-ох роках.

Подання на приняття на зимовий семестер 1935-36 треба надіслати найдалі до 15-го жовтня ц. р. на руки СУС „Основа" — Verein Ukrainischer Studenten „Osnowa" — Danzig Langfuhr, Technische Hochschule.

Виклади починаються 1. листопада.

Виділ Союзу поручає абсольвентам технічні студії в Данціґу та уділює радо ближчих інформацій. Передовсім радить тим, що відбувають тепер практику і хочуть студіювати на тутешній політехніці, звернутись вже тепер по ближчі інформації щодо способу практики.

ВИДІЛ СУС „ОСНОВА — ДАНЦІҐ.

між „старші“, навіть друковані автори. Застереження таке: такі автори, що не відповідають своїм іменем за твір і за яких повинні би відповідати редактори і — не друкувати їхніх літературних спроб. Писати треба, коли хто відчуває нахил до такої праці, але друкувати — небезпечно. Друкарська мазь пянить як опій і відбирає критичний хист неодному авторові.

Важко сказати, чи „Світ перед нами“ зредагований самими учнями чи при допомозі вчителів. Як на учнів, то мова і стиль — дуже добрі, як на вчителів — ледви чи „достаточні“. Це не тільки відбитка правописного хаосу з апострофами, „міньятурами“ і „планами“, але передовсім відбитка популярних мовних помилок. Та найсумніші в усьому журналі відгуки з нашої журналістичної барабанщини. Є такі діячі, що зробили собі з такої барабанщини професію, але 18-літки у ролі Мусолінія або Гітлера мусять нудити своїх читачів.

Молоді! не робіть товаришам того, що вчителі роблять вам: творіть, що хочете, але не нудьте їх педагогією!

М. Р.

Справа церкви у Вишгородку.

На сторінках „Діла“ вже подавалося, що адміністраційна влада має намір ревіндикувати православну церкву у Вишгородку на Кремянеччині і перемінити її на латинський костел.

За останніх 12 років православні вишгородецькі селяни завзято боронили своєї церкви. Кілька разів відперли напади осадників, що хотіли забрати їм святиню. Але справа її ревіндикації не була формально полагоджена і церква до недавна залишалася за православними. Аж в останньому часі адміністраційна влада рішила передати церкву римо-католикам, обіцюючи в заміну за те асиґнувати православним необхідну суму грошей на ремонт старенької церковці на кладовищі за містечком.

Поліція використала невдоволення частини парохіян своїм священиком і до полагодження непорозумінь між парохіянами забрала до себе ключі від церкви. 14. червня прийшла несподівано до Вишгородка змобілізована поліція разом з представником латинського духовенства з наміром перебрати церкву у свої руки. На голос дзвону стали збігатись православні, хотячи силою не допустити до відібрання церкви. Поліція, кидаючи слезні бомби, змусила юрбу розійтися. Є багато потурбованих. Арештовано за опір владі 16 осіб, яких відставили до кремянецької вязниці. Церкву передано римо-католицькому клирові в порозумінні з православною митрополією.

—o—

Заг. Збори Взаїмної Помочі Українського Учительства.

30-ті з черги Загальні Збори професійної установи українського народнього учительства, які відбулися в середу 10. червня ц. р. в салі „Ремісничої Палати“ при пл. Стрілецькій, стояли на доволі низькому рівні в порівнанні зі зборами мин. літ. Вражав брак технічної підготовки.

Збори почалися в 8. год. ранку поминальним богослуженням в Успенській Церкві за померших членів Т-ва. Ділові наради відкрив голова Т-ва ст. *Іван Лилик* довшою промовою, в якій зясував усі дотеперішні надбання організації та подав плян праці на найближчі роки. Закінчив свою промову згадкою про померших членів, яку вислухали присутні стоячи. Після принятття правильника нарад та верифікації протоколу з ост. загальних зборів Т-ва, відчитано протокол перших основних зборів Т-ва з 1905. р., після чого управа Т-ва склала доповняючий касовий та орґанізаційний звіт. З нагоди 30-ліття Т-ва виголосив привіт проф. д-р Іван Раковський від Наукового Товариства ім. Шевченка і „Рідної Школи“. Дискусія над звітами була назагал млява.

Після вислову абсолюторії та прийняття правильника для „фонду помочі на закладання варстатів праці“, принятття буджетового прелімінаря на 1935. р. та вирішення висоти членської вкладки на 1935-36. р., присутні приступили до вибору трьох членів Головної Управи на три роки, 4-ох заступників на один рік, 3-ох членів Контрольної Комісії й одного заступника на один рік та пяти членів і 2-ох заступників Головного Мирового Суду на 1 рік.

Запропонованих Комісією Маткою трьох вильосованих членів до Головної Управи, а саме *Стельмаха Дениса, Коваля Генриха і Водоноса Миколи* збори спершу не приняли, але опісля таки вибрали їх в поіменному голосуванні. Було чути голоси невдоволення, що під голосування не піддали всіх поставлених кандидатів, тільки тих трьох. Зрештою Збори вибрали до Контрольної Комісії і до Мирового Суду всіх кандидатів Комісії Матки.

Після обговорення внесків Збори закінчились коло год. 7.30 вечором.

—o—

Наша золота казка.

(З нагоди товариського зїзду абітурієнтів Академічної Гімназії з 1904-5 р. — дня 10. 6. 1935).

Золота казка це молодість наша. Колись вона була дійсністю, а тепер казка. Золота казка на незримих скрижалях серць наших!

Трицять літ тому, як ми вилітали в світ широкий, записали ми ще спільно останні слова: „За десять літ злетимося разом прочитати нашу золоту казку“.

Не довелося. Нахлинула буря страшна, світова. Схопила й нас у вир змагань за долю народу рідного.

Аж по двацятьох роках зійшлися вперше, читали разом нашу казку та сказали собі: „За десять літ знову читатимемо її“.

І не оглянулися, як промчало десять літ. Зійшлися.

Та сама церква Преображення Господнього, що в ній ми востаннє молились заки вилинули в світ широкий. Ті самі лавки, що в них ми що неділі й що свят сиділи горді „осьмаки“ з золотими комірами.

Править Службу Божу наш катехит о. Леонтій Лужницький. Такий самий, як трицять років тому. До панахиди стають із ним наші товариші-священики. А в них вже волос сріблом сліпить.

Попереду нас стоять наші господарі кляс: д-р Іван Копач, радник Сидір Громницький, старенький уже та бодрий духом.

Лине під високі склепіння церкви дим кадила і спів, а з ними молитва наша та враз починає ткатися золотими нитками спогадів наша казка. З облаків диму виринають: добрі батьківські та розумні очі незабутнього директора Едварда Харкевича. А за ним: струнка, елеґантна постать катехита Діонісія Дорожинського, а ось обидва україністи проф. Ілля Кокорудз і д-р Михайло Пачовський. Останні три були ще живі та здорові на першому нашому зїзді. Прилучується до них і наш тов. Гриць Кичун. Тепер і його нема вже в живих.

Входимо до кляси: не до своєї; її вже нема. Ідемо до головного будинку, колись „Академічної Гімназії“. Гостинний теперішній директор Лещій відступив нам одну з саль на зїзд.

Сідаємо в лавках. „Стрівай, я біля тебе сидів“. „Ми разом сиділи в третій лавці, тямиш?“ — несуться голоси. Принесли наші катальоґи. Ми обступили катедру, переглядаємо листок за листком, шукаємо своїх назвищ і назвищ тих, що їх уже нема в живих і тих, що їх тут нема, не приїхали.

Ввіходять: дир. Лещій, наш о. катехит і наші господарі кляс. Вітаємо їх встаючи із місць, як бувало колись.

Директор Лещій, як господар заведення, витає наших господарів кляс, о. катехита й нас.

Товариш Творидло складає в імени нашому подяку о. катехитові й обом приявним господарям кляс і неприявному професорові Іванові Боребському за їх труд для нас, просить вибачити, коли тоді, на шкільних лавках не завжди вміли ми оцінити їх працю, їх посвяту як слід. Тепер із віддалі трицяти літ знаємо їх вартість для нас.

Відповідає інспектор д-р Копач тепло й палко як завжди. Пригадує, що сказав на першому нашому зїзді й додає нові завваги. Потім відчитує катальоґ своєї кляси VIII. а, а за ним радн. Сидір Громницький своєї кляси VIII. б. І лунають у салі дорогі імення й назвища: директор Едвард Харкевич, господарі кляс: д-р Іван Копач, проф. Сидір Громницький, катехити о. Діонисій Дорожинський, о. Леонтій Лужницький, професори: Михайло Пачовський, Іван Боберський, Іван Казимир Шіммерман, Василь Білецький, Юліян Левицький, д-р Омелян Савицький, д-р Тадей Мандибур і імення товаришів із VIII а й VIII. б. Ах, при кілько назвищах товаришів чути відповіди: „Помер, погиб на війні!“ І рисуються в нашій уяві постаті товаришів, що їх уже нема в живих: Тимко Шурак, Щур Яків, Коцко Адам, Дмитерко Микола, Кичун Гриць і інші й інші. А при інших назвищах чути: „Живе в Америці, живе на Радянщині, є старостою в Бурґенлянді, є ветеринарним лікарем на Буковині, є на Закарпатті“. А ще при інших: „Є в краю, не приїхав“, а навіть: „Є ві Львові, не прийшов“. А приявні кличуть голосно: „Є!“, як колись бувало.

Кінець. Ідемо ще на ґімназійне подвіря, фотографуємося разом з професорами й відходимо гуртками до кімнат Молодої Громади на спільний обід, що його приготовило т-во „Захоронка“. Дякуємо п-і Раковій, голові товариства й паням: Гординській, Манастирській, Назаревій і Целевичевій за їх труд.

При обіді золота мережка споминів міниться вже ріжними відтінками. Веселі, смішні й поважні моменти миготять як у калейдоскопі. Найбільше цікавих, а й комічних пригод із життя наших професорів оповідає о. катехит. Інспектор д-р Копач пригадує одному нашому товаришеві, як він жалівся, що не може відповідати, „бо пан професор мене електризують“ і що при стрічі по десяти роках дякував д-рові Копачеві за те, що був гострий для нього, бо хто зна, чи інакше булиб із нього люди.

По промовах і многоліттях відчитують привіти від проф. Івана Боберського з Юґославії та від товаришів. Привіт проф. Боберського вітаємо рясними оплесками та відспіванням сокільського гимну. Рішаємо вислати йому подяку й побажання.

І дальше: спомини, спомини...

Час розходитися. Прощаємося з жалем. Так хотілосяб ще побути разом, дальше пригадувати собі те, що було й не вернеться вже ніколи, молодощі наші, бодай в уяві побачити разом тих, що перейшли вже в кращий світ. Та дарма! Треба розходитися, кличуть обовязки.

Жалуйте, товариші, ті, що могли прибути й не прибули. Чи серця в вас прохолоди, пилом припали? Шкода, булиб відмолодилися! Та до побачення, кому Всевишний дозволить, за пять літ!

Тямте, що золота казка вже молодість наша. Колись вона була дійсність, а тепер казка. Золота казка на незримих скрижлях серць наших.

А. Лотоцький.

Пів року вязниці за звязки з вязнями.

Перед окружним судом у Станиславові відбулася розправа проти Теодора Найдича студента прав, який відсиджує кару за поширювання нелеґальної літератури. Акт обвинувачення каже, що підс. Найдич був звязковим між 16 арештованими за приналежність до ОУН та за плянований напад на почту в Надвірній і свідками, яких покликали у цій справі. Підс. Найдич порозумівався з одним з арештованих при помочі азбуки Морзе, яку вистукував до стіни. Суд засудив Найдича на пів року вязниці.

—o—

Опечатали протигітлерівський комітет.

У домівці жидівського протигітлерівського бойкотового комітету у Варшаві при вул. Севаторській поліція перевела ревізію. Після ревізії опечатали домівку. Поліція забрала спис членів бойкотового комітету та листу провінціяльних відділів цього комітету.

Великому народньому робітникові.

Памяти пок. о. Григорія Грушки.

9. ц. м. в неділю пополудні в селі Пеняки, брідського повіту, відбулось посвячення памятника на гробі о. Григорія Грушки, що був там парохом від 1906 р. до смерти т. є. до 19. IV. 1913 р. Перед приходом до Пеняк перебував він довший час в Америці, де положив великі заслуги як редактор „Свободи" і організатор „Українського Народнього Союзу". І саме за ті заслуги „Український Народний Союз" в Америці постарався, щоби на гробі цього заслуженого піонїра української еміграції поставлено коштом Союзу памятник, який в дні 9. ц. м. посвячено.

Цей день був великим торжеством не лише для села Пеняки, але й доокола них сіл, з яких населення громадно взяло участь у тому святі разом зі своїми душпастирями.

Само свято розпочалось по вечірні, після якої двигнувся з церкви довгий процесіональний похід під проводом сімох священиків.

На переді несено вінці від місцевих установ, потім йшла молодь, за нею священики, а далі місцеве і позамісцеве громадянство, що масово прибуло на те свято.

На цвинтарі спинились учасники свята перед могилою пок. о. Грушки, на якій виднів свіжо поставлений памятник з чорного граніту з відповідним написом. Форма цього памятника зовсім новітня. Сам памятник прецезійно виконаний в одній львівській фірмі і нею на місці уставлений, зробив на присутніх дуже миле враження.

Почалась відправа. Насамперед посвячено памятник. Чину посвячення довершив о. Андрій Іздрик, парох Підкаменя, в асисті о. Михайла Гаврилюка зі Старих Бродів, о. Ілії Куберича з Чепелів, о. Івана Клюса з Олеська, о. Василя Оберишина з Пеняк, о. Степана Пасічника з Літовиц і о. Миколи Рахмицького з Голубиниця. Співав хор із Голубиниця. По посвяченні памятника виголосив прегарну промову о. Іван Клюс про діяльність пок. о. Грушки як пароха Пеняк. Ту діяльність та її вплив на село добре знав о. Клюс, бо був в Пеняках адміністратором якийсь час по смерти о. Грушки. Не диво, що вірні спомини викликали щирі сльози у бувших парохіян о. Грушки, які його досі не забули.

По цій промові відспівано панахиду, почім промовив о. Гаврилюк, що представив сильними словами діяльність о. Грушки в Америці. По промові о. Гаврилюка промовив ще делегат повітового кружка Р. Ш. і філії Т-ва „Просвіти" в Підкамені п. Богдан Теодат Садовський з Підкаменя, який з запалом говорив про жертвенну працю одиниць для народнього добра, причім представив пок. п. о. Грушку одним із тих, що ціле життя працювали у тому напрямі.

Уже смеркалось, як одушевлені учасники свята залишили цвинтар, щиро радіючи, що на місці вічного спочинку піонїра української еміграції станув гідний памятник.

Зверніім увагу на городництво.

Огородництво це одна з дуже важних ділянок господарства. Особливо важну ролю відіграє воно по більших містах. Дотепер найвизначнішими фахівцями-огородниками були болгари, які вміють на винайманих підміських землях заробляти великі гроші. Коли ж їм оплачується вести городничу господарку на чужих землях, то чому наші люди, що мають свої землі близько міст, не можуть вести городничої промислової господарки? Очевидно для того треба відповідної фахової підготови, яку можна здобути у спеціяльних городничих школах.

Мабуть не всі наші люди знають, що у Львові на Замарстинові в Вульці Капітанській істнує дворічна державна городнича школа, яка теоретично і практично вишколює фахових городників, звертаючи особливу увагу на городничу продукцію для міст. До цієї школи приймають хлопців зі скінченими 6 клясами вселюдної школи. Наука в школі безплатна. Вписове 10 зол. Учні обовязані мешкати в шкільному інтернаті. Оплата за мешкання з повним удержанням 30 зол. місячно. Наука починається у вересні. До подання в справі принятя до школи треба долучити: метрику, останнє шкільне свідоцтво, свідоцтво моральности, оскільки проминув рік, коли учень опустив школу, лікарське свідоцтво здоровля і декларацію батька чи опікуна з дозволом на вступлення кандидата до школи та зобовязанням щодо точного виплачування належної такси за інтернат.

УКРАЇНСЬКА ПОРАДНЯ
ДЛЯ ВИБОРУ ЗВАННЯ ПРИ Р. Ш.

НОВИНКИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Сходини абсольвентів середніх шкіл Львова.** На суботу 22. ц. м. год. 4 попол. скликує Студентський Кружок „Рідної Школи" ім. П. Могили сходини-анкету абсольвентів 1935 річника. Сходини відбудуться у власній домівці, вул. Словацького ч. 18 м. 3 (подвіря праворуч). Справи важні, тому присутність всіх дуже бажана.

— **„Фавста" Гунода** у вийнятках можна буде почути в пятницю 21-го ц. м. на IV-му пописі Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові в год. 8-ій веч. у великій салі. Оперу співатимуть у супроводі орхестри Інституту під проводом М. Колесси.

— **Арештування гр. кат. священика.** В Чернелиці пов. Городенка арештовано місцевого гр. кат. пароха о. Юрія Мелимука. Арештування доконала поліція після ревізії, яку перевела в його домі. Арештованого відставлено до слідчої вязниці в Коломиї.

— **Смерть визначного польського публіциста.** У Трускавці помер 19. ц. м. Константин Сроковський, один з визначніших польських публіцистів, у 57 р. життя. Походив з української родини і спершу став писати по українськи, а саме в „Літературно-Науковому Вістнику", де Франко помістив одно чи два його оповідання. Згодом появилася збірка його оповідань, видана Українською Видавничою Спілкою. На цьому закінчив свою письменницьку діяльність як українець і від 1899 р. став членом редакції „Слова Польского", де писав спершу театральні рецензії. Опісля віддався економічним і політичним студіям і перенісся до Петрограду, заангажований до великого польського журналу „Край". Обговорював переважно українські справи, очевидно зі становища польського. З Петербурга перенісся незабаром до Кракова як член редакції „Нової Реформи". Давшись пізнати як польський суспільний діяч, при виборах до галицького сойму в 1913 р. став з листи польської демократичної партії послом, а дальше членом міської ради в Кракові. Після світової війни та упадку „Нової Реформи" перейшов до „Ілюстрованого Курера Щоденного", де залишився аж до останніх часів. Одночасно писав до інших польських щоденників, м. і. до „Веку Нового". Попри звичайну публіцистичну працю написав кілька більших праць, м. і.: „У столиці білого царя", „Упадок імперіялізму Австрії" і „Національна справа на Східніх окраїнах". В історії українського народу побільшив сумний ряд публіцистів перевертнів, що вирікшись своєї народности (Костецький, Мерунович, Ревакович і ін.), посвятили свої сили польській справі.

— **Страйки в Польщі.** За обчисленнями головного статистичного уряду в Польщі було торік 954 страйків, що обняли 9.378 заведень праці. Страйкарів було 372.018, число втрачених робучих днів 2.365.631.

— **Львівська хроніка.** М[illegible] службовець Маріян Міськевич [illegible] поліцію, що жінка листаря Марія К[illegible] відгрожується йому а навіть хотіла його застрілити, тому що не хоче вдержувати з нею любовних зносин. — Поліція арештувала якогось Г. Райнера, що казав собі в крамниці Фіша при вул. Дзялинських 13 дати 5 кг. цукру та пустився втікати з ним.

— **Краєва хроніка.** Під залізничий потяг біля Кульпаркова кинувся 21-літній шлюсар Йосиф Лукасевич і згинув на місці. — В Бориславі втопився 19-літній ученик торговельної школи, Казимир Шуль, купаючись в ропній ямі, наповненій водою.

— **Донька судді комуністкою.** У варшавському окружному суді відбулася розправа проти 20-літної Анни Карпович, студентки вищої журналістичної школи, доньки варшавського судді, яку арештували під закидом кольпортування комуністичної літератури. При домовій ревізії знайшли у неї рукопис у справі одноцілого фронту робітничих партій в Польщі. Підчас слідства виринув сумнів щодо її умової осудности, одначе психіятри ствердили у неї умову нормальність, отже й здібність відповідати за свої діла. Обвинувачену засуджено на два роки вязниці з припиненням виконання кари.

— **З Польщі.** Б. секретаря окружного суду в Кельцях, Антона Нідецького, засуджено на 3 роки вязниці та позбавлення громадянських і почесних прав на 5 літ за спроневірення 20 тисяч зол. судовими стемплями. — В Лодзі скінчив самогубством місцевий журналіст Антін Кшиви. — В Торуні засуджено 12 комуністів на 24 роки вязниці; поодинокі засуджені дістали від півтора до 5 літ. — В Познані засуджено на два і пів року вязниці б. урядовця прокуратури, Штрайха, за викрадання та нищення судових актів та хабарництво. — Підчас пожежі в селі Дубівка іллжецького повіту згинуло у вогні троє дітей господаря Партики, що спали на поді обори.

— **Розстріл за полеві шкоди.** Як повідомляє совітська преса, головний прокуратор Вишинський видав розпорядок приспішити судові розправи проти селян, що пускали худобу пастися на засіяні поля. В поважних випадках передбачений за таку провину розстріл.

— **400-ліття реформації** святкували в Женеві. Врочистість розпочалася богослуженням у церкві св. Петра.

— **Приріст населення в Совітах.** Московський кореспондент „Обсервера" повідомляє, що за офіціяльною статистикою природний приріст населення Совітського Союзу дійшов торік до 4 і пів міліона душ.

— **Жарти грому.** З Праги повідомляють, що в часі бурі в Чехословаччині грім зірвав з одного дому електричний годинник, розбив у кухні всі горшки і всі скла в домі, зірвав частину даху і вбив пса, що сидів у буді на ланцюху.

— **Підкопана Москва.** Міська управа в Москві, незражена першими катастрофами, які склалися в підземній залізниці, рішилась на будову другої й третьої підземної лінії. Перед кількома днями розпочались уже підземні роботи. Нові тунелі підземних залізниць будуть перехрещуватись з давними під або над ними. В деяких місцях тунелі будуть поведені один над другим. Новий будівельний проект викликав серед населення в Москві поголоску про плянове підкопування міста.

— **Телеграфічна передача фотографії.** На основі розпорядку французького міністерства почт і телеграфів, від половини ц. м. на державних телеграфічних лініях почали передавати фотографічні знимки. Ця новина є дальшим розвитком передачі, т. зв. белінограми, що істнує у Франції від 1924 р. Белінограмою називався досі рисунок, шкіц, автограф і т. д., які можна надати на спеціяльнім бляндкеті до якогонебудь почтового уряду. При помочі системи, придуманої французьким інжиніром Беленом, цей чорно-білий (штриховий) образок передавали дротом до місця призначення і доручували адресатові як звичайну телеграму. Від кількох днів цією дорогою можна передавати не тільки штрихові рисунки, але й фотографії, що повстає, як відомо, наслідком гри світла і тіни. Фотографію передають у виді дуже складної мозаїки, настільки дрібної, що її зернисту будову можна бачити тільки крізь люпу. Ґазетні кліші мають далеко грубшу сітку, яку можна бачити голим оком. Фотографію, призначену до передачі телеграфом, треба дати до почтового уряду в позитиві. Ціна передачі 10 фр. від кожної фотографії. Головними кліентами цієї нової служби почтово-телеграфічних урядів будуть, очевидно, редакції ґазет і ілюстрованих видавництв.

— **Катастрофа повені в Америці.** Американські стейти Місурі, Ілінойс і Канзас навістив великий хмаролім і наробив великого знищення. Від буревію зі зливою потерпіли теж стейти Дакота, а також Тексас, Небраска, Оклягома і Кольорадо, де виступила в додатку повінь. У стейті Канзас виляла ріка Арканзас і затопила кілька тисяч акрів управної землі. Тисячі людей покинули свої оселі. Матеріяльні втрати величезні.

— **48 літ у вязниці.** В Італії випустили на волю 74-літного Деметрія Ванучі, помилуваного королем. Його засудили були в 1887 р. на досмертну вязницю за вбивство жінки, отже засуджений просидів у вязниці 48 літ. Весь той час провів на острові Піяноза. Випустивши на волю, його перевезли кораблем до Ліворно. Старець був незвичайно поражений видом трамваїв і самоходів, яких ще не було тоді, як його арештували

— **Вязень утікає в кошику з біллям.** В олу-муцькій вязниці відсиджував кару кабаретовий артист Лаврентій Тіхи. Засуджено його за ріжні мантійства і фабрикування фальшивих грошей на три роки. Тіхи був худощавий і низький почав постити і зменшив свою вагу менше, ніж 40 кг. Товариші думали, що хоче дістатись до шпиталю і звідти втекти. Але його плян був інший. Він знав, що раз на два тижні виносять білля вязнів в кошах до пральні, яка лежить поза вязницею. В порозумінні з одним вязнем, який працював у пральні, сховався він у коші з білизною і його винесли до пральні. Там перебув аж до ночі і втік. Аж над ранком спостерегли, що його нема.

З дороги життя.

У львівській каварні.

Про каварню треба би писати димом з папіроски або цигара, замочивши їх у купці попелу, якого повно при кожному столику, коли при ньому сиділо хочби короткий час — мішане товариство.

Чим більше жінок, тим більше попелу, мабуть тому, що мужчини у товаристві жінок більше курять, щоб дати змогу — жінкам виговоритися.

Має Львів історію своїх каварень і мають львівські каварні свою історію. Можна би сміло списати книжку. „Пекольце“ Добровольського, каварня Юзя Мілера, де то колись зродились „Утікачі“, славна Монополка, (де нині хмародер Шпрехера), де бували щоденними гістьми Франко, Грушевський, Павлик, Труш, „Молода Муза“ в комплеті з нопочесними членами, далі „Метрополка“, де засідали польські анархісти, як Брайтер з громадою своїх однодумців, далі каварня Шнайдра (де сьогодні другий хмародер Шпрехера), а де в глибині сиділа „Молода Польща“ з Пшибишевським (там доручили Пшибишевському телеграму про трагічну смерть його першої дружини Дагни), Каспрович, Стаф, Збєжховський, Юліт Ґерман...

Де, де, де? Тема не на малий фейлетон..

Уриваю. — Минулося. Перевелося. Вихрестилося.

Маю особливий сентимент для „Віденської каварні“. Старенька, бідна, вічно засмічена, як парубоцька кімната. Каварня, що гостила колись серед своїх стін письменників, журналістів, політиків, акторів, музиків. За моєї памяти концертував там щоденно після обід елегантний композитор „Купала“ — на білярді.

З ходом літ каварня змінювала власників, посесорів, орендарів, платничих, службу, але дорожила своєю метрикальною фірмою. Охрестили її „віденською“ і небавком мабуть поховає її магістратське й скарбове брацтво доброї смерти.

Віденська каварня змінювала теж гостей, а з ними й характер.

Колись заходили туди дідичі, на яких ждали ріжні посередники, фактори, пахтярі та інші комбінатори, опісля стала вона палатою торговлі й промислу. Роїлася від купців, фабрикантів, промисловців та ремісників.

В часі російської окупації була вона в противенстві до русофільської „Шкотської“ сантофлеґрамною аґенцією з орієнтацією на наддунайську державу і з незахитаною вірою у перемогу осередніх держав. Як вернулась покійна Австрія з Бем-Ермолім, стала „Віденська Каварня“ знов ринком посередництва, паскарства, гохштаплерства (продавали ваґонами зайці — льоко „ліс“). Як знов обернулися сторінки історії, міняли там доляри, продавали ваґонами мармоляду, бриндзю й ріжні відпадки.

Нині скапцаніла вона, як усе довкола. Старі емерити вичитують старі ґазети, старі приватні політики повторяють старі теорії. Часом якийсь добродій із провінції висяде з трамваю при „віденській“ і зайде спитати, де яка вулиця, або чи не бачив хто його тітки.

При цій нагоді довідається він про нову виборчу ординацію і про те, хто в якій годині сюди приходить. Мало хто підносить тут голос, мало хто голову. Згадують часом Відень і думають, як довго може втриматись така центральна установа. Тільки трамваї, що дзеленькотять під вікнами нагадують усім, що живуть у XX-ому віці.

Можна би з такої каварні зробити гарний музей палеонтольоґії та археольоґії. Яка би це була чудова посада для емерита-журналіста!

Тиберій Горобець.

— **Як повстала найновіша менажерія Нового Йорку.** Мала американка Філіс Кляйн бажала мати диких звірів на уродини. Тато її, знаний мільонер, обіцяв створити по сусідству звіринець. Філіс наполягала на тім, щоб їй дозволили самій вибирати звірів. Одночасно повстав комітет визначних бруклінців, які хотіли утворити у Проспект парку звіринець. Предсідником був губернер Сміт, а членом виділу Кляйн. Сензацією був чек на 5000 долярів, який вручив товариству Кляйн, як основний капітал підприємства. За це малій Філіс Кляйн признали право вибирати за порадою фахівців звірів, які їй будуть подобатися. Проектовано замість кліток держати звірів у модерний спосіб. На таблиці з назвою звіра має бути його цілий життєпис. Уділи будуть дуже низькі, щоб кожний, хто любить звіринець, міг стати членом такого товариства. Треба 50.000 уділів.

— **Кінець париського Дон Жуана.** В малому франц. містечку Пресль жив фризієр Мітелет, власник безліч фризієрських крамниць у Парижі, великий скупар, але і великий любитель жінок. Пресль — була його відпочинкова оселя. Там мав він на краю лісу гарну віллю і там гостив чимало жінок. Перебував там аж до пізної осени. Розповідали, що мав маєток кілька мільйонів франків. Але його син мусів аж процесуватись, щоби дістати малу ренту від нього. 3. ц. м. знайшли його вбитого. Дійти на слід злочинця помогла старанно ведена картотека про всі прятельки Мітелета; було їх девять. Поліція мала оригінальні листи жінок і відписи його листів до них. Усіх підозрілих жінок обсервувала поліція і ствердила, що п-і Маґніє, його приятелька, має звязки з паном Лявріє, париським апашом. Їх арештували. Їм закидували злочин, не маючи жадних доказів. Але Лявріє заломився і признався, що на приказ п-і Маґніє забив Мітелета.

— **Церковний хор із 5.500 голосів.** Перед двома тижнями відбулося діточе свято з нагоди американського Поминального Дня. З цієї нагоди католицька дієцезія з Нюарку уладила богослуження на ґрунтах Сетон Голл в Савт під Нюарком. На архиєрейську Службу Божу прибуло 22.000 людей. Співав хор із 5.500. Їх вибрали з поміж 92.000 учнів, що ходять до парохіяльних католицьких шкіл. Крім цього присутних було 300 священиків, а між ними 25 прелатів та 1000 монахинь.

— **Англія-Африка за один день.** Конструктор літаків капітан Персівал стартував 17. червня з Англії до Африки. Він переїхав за сім годин і 10 мінут 1400 миль. Він сподівається вернутись до Англії того самого дня. Ціль лету доказати надзвичайну спроможність модерних літаків.

— **Дослідження найбільшого ледовика світу.** Ісляндська експедиція під проводом д-ра Поліцера де Пелленгі хоче дослідити найбільший ледовик світу Ватнакул 8500 км. просотору. Експедиція осягнула вершок Барбаргнезура на 2050 метрів і відкрила три нові вульканн на ледовику.

— **Селянин-археольоґ.** Один селянин в Югославії зі с. Заладрацево мав сон. Він видів горбок, а на ньому церкву. Розповідають в селі, що на горбку стояв колись монастир і що там сховані скарби. Сон здавався селянинові натяком на ті скарби. Він почав разом з іншими селянами копати і докопався дійсно до великої будови, подібної до церкви. Повідомив владу, яка вислала директора музею д-ра Ґруїча на те місце. Він ствердив, що там була колись старохриська святиня, пізніше перемінена на церкву. Там знайдено фрески з 200 до 300 літ перед Христом неоціненої вартости.

— **Хрестикові загадки предметом науки.** Американські часописи пишуть, що в стейті Огіо впровадили хрестикові загадки як шкільний предмет. Педагоги є того погляду, що при помочі розвязування загадок — діти лекше вчитимуться історії і географії. Та є й такі, що вважають це за далекосяглі експерименти.

— **Совіти звертають румунські скарби.** З Констанци виїде до Одеси румунський пароплав „Прінціпесса Марія“, щоб изабрати 100 скринь золота і дорогоцінних камінів, які Румунія в часі світової війни, загрожена центральними державами, передала до переховування в Москві. Тепер Совіти, навязавши приязні взаємини з Румунією, рішили звернути їй ці скарби.

З МУЗИЧНОГО ЖИТТЯ.

ВЕЧІР СУПРОМУ.

8. ц. м. відбувся в малій салі Лисенка вечір Союзу українських професійних музик, секції композиторської і виконавчої. Вступне слово директора Василя Барвінського дало коротку характеристику виконуваних творів. Барвінський зазначив, що не всі відтворювані на цьому концерті композиції однаково характеризуватимуть духовий дорібок своїх авторів. Композицією наскрізь характеристичною для автора буде „Тріо“ Нестора Нижанковського. Микола Колесса дає три прелюдії і лемківські пісні. Лиська знаємо на жаль за мало як композитора і для його характеристики декілька пісень, виконаних на цьому вечорі не вистарчає. Теж Надененка слід би почути ще в інших, крім тих двох піснях.

Пізніше дасть „Супром“ ряд вечорів, які не тільки покажуть нові твори, але і наскрізь для авторів питомі і характеристичні.

Виконавцями концерту були: Д. Лиськова, Д. Колесівна, Р. Савицький і тріо: фортепіян (Р. Савицький), скрипка (Р. Криштальський), чельо (П. Пшеничка).

Започаткувала вечір Д. Лиськова. Деяка трема не дала їй змоги розвинути з початку свої голосові спроможности якслід. Ствердили ми чисту дикцію й інтонацію та альтово забарвлений меццосопран гарного забарвлення. На початок відспівала три народні пісні Лиська з першої доби його праці. Дуже природно вийшли в неї своєрідні коротесенькі лемківські пісні М. Колесси. Три Прелюдії Миколи Колесси виконали Дарія Колессівна свіжо, гарним розмахом і питомою їй прецизною технікою. У піснях до слів Тичини показав себе Лисько модерним композитором. Нам ще незвично довга фортепіянова ілюстрація змісту, але сила цих творів у тому, що вони, хоч і модерні не затратили свого українського духа. Це зрештою характеристична прикмета всіх творів, виконаних на цьому вечорі: вони модерні й українські. Твори Надененка — дві пісні вміло композиційно написані — не дають відчути середовища; японська пісня не має тут нічого японського. Відспівала ці пісні вже розспівана Лиськова чи не найкраще. Її верхи вийшли тут природно і милозвучно.

Тріо Нестора Нижанковського було дещо відмінне в порівнанні з іншими виконаними творами. Твір цей написаний під тяжким вражінням смерти — технічно дуже трудний і скомплікований. Має він свіжу переконливу мельодику і глибоку силу відчуття. Головна друга частина „Со духи праведних“ заграна Савицьким незрівняно, робила сильне вражіння. Тріо з розмахом і темпераментом, з великою силою виразу. Вечір лишив дуже гарне вражіння. Бажано булоб, щоб за ним пішли дальші подібні концерти, які збогатили би наші концертові сезони та навчили нас поволі, але послідовно слухати мистецької музики.

З кіна.

Кіно „Паляс“: „ЛЮДИНА Є ГРІШНА“.

Французька фільма німецького режисера Фр. Лянґа на підставі песи мадярського драматурга Мольнара п. з. Лідіом. Головні ролі грають Шарль Боає, артистка Фльорель та Озере. Фільма більше нагадує сценічну річ; навіть темпо її зовсім не кінове, тільки драматичної песи. Цікава вона тим, що її герой — париський апаш людина наскрізь аморальна та груба у поведінці виведений так, щоб зеднувати собі симпатію тими рідкими моментами, коли в ньому прокидається ніжність, лагідність та совість. Це психольоґічна студія, що зворушує нюансами і дає кілька добрих, живих типів.

Дивогляди.

ЯК МАРКА СТАЄ ВАРТІСНА.

Віденські філятелісти відкрили неабияку подробицю на нових почтових марках. А саме на одній з них запримітили, що зображений там селянин із Долішньої Австрії має вуха у протилежному напрямку — взад. Коли це відкрили, філятелісти кинулись масово викуповувати ці рідкі марки. Водночас уряд рішив сконфіскувати весь наклад. За один день продали 200.000 штук такої 6-сотикової марки по дуже високих цінах.

ВЧАТЬ ҐЕОҐРАФІЮ НА ЛІТАКАХ.

Дві школи з Плімут купили спільно літак. Кожного тижня їде 16 учнів із своїми професорами над Англією. В той спосіб мають пізнати свою батьківщину і бачити її згад хмар. З винятком деяких боягузів діти захоплені [illegible] лекціями.

СПОРТ.

УКРАЇНА II. В БРОДАХ.

В днях 15., 16. і 17. ц. м. гостила Україна II. в Бродах, де розіграла змагання з Ж. Т. Г., Богуном і Гвяздою і все вийшла переможцем.

15. VI. Україна II — Ж. Т. Г. 5:2 (3:0).

Україна II мала весь час перевагу, напад комбінував добре і багато стріляв. В нападі добре грала середуща трійка, в помочі найкращий Андрійчук, рівнож подобався Гуцул на воротах. Ворота для України II здобули Крушельницький 2. Сія, Лісікевич і Юськевич.

16. VI. Україна II — Богун 5:3 (2:1).

Гості виграли заслужено, бо були технічно кращою дружиною. Богун грає амбітно і дуже „фер". Найкращою частиною є напад, головно Громик і правий крайник. В Україні II на перший плян вибився Андрійчук у помочі і трійка нападу. Ворота здобули Юськевич 2, Лісікевич, Крушельницький і Андрійчук, для Богуна правий крайник, лівий Лучник і чільник.

17. VI. Україна II — Гвязда 2:0 (0:0).

Треті змагання розіграли гості з найсильнішим противником і перемогли заслужено. Гра йшла в живому темпі і була дуже цікава. В першій частині Гвязда має легку перевагу, напад часто стріляє, але Гуцул боронить феноменально. Після зміни піль до голосу доходить Україна II. і раз-у-раз атакує. В 31 хв. здобуває Юськевич перші ворота і в 37 хв. Крушельницький другі. В Україні тяжко когось виріжнити. Ціла дружина грала дуже добре, одначе слід згадати дуже працьовитого Крушельницького і найкращого грача на грищі воротаря Гуцуля. В Бродах виступила резерва України в складі: Гуцул; Бубела, Завадівський; Пазуняк, Андрійчук, Сушко; Лісікевич, Крушельницький, Сія, Юськевич, Микитин II.

УКРАЇНА — ДРУГИЙ СОКІЛ 2:2 (0:1).

Україна: Микитин; Зелінський, Воробець; Підлісецький, Якимів, Цимбала; Федун, Мікльош, Лисик, Краєвський, Юськевич. Ці незвичайно важні змагання для обох дружин закінчилися вислідом нерішеним, можна сказати заслуженим, бо Сокіл Другий мав щоправда дещо більше з гри, натомість Україна багато більше догідних ситуацій, на жаль невикористаних. В Україні „не йшло" в нападі, всі потягнення середущих чи крайників „рвалися" і не було викінчення. Краєвський мав дві певні ситуації, які фатально перестріляв. Воробець на класу перевищав Зелінського. Микитин боронив кілька тяжких стрілів. В Др. Соколі добра оборона і права сторона нападу з Фістровичом на чолі. Ворота для України здобув Лисик і Мікльош, для Другого Сокола лівий лучник і правий крайник. Суддював п. Земан. Видців 600.

— —

УКРАЇНА II — ДРУГИЙ СОКІЛ II 1:0 (0:0).

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 21. VI. год. 7·30 веч. „Студентка".

Субота, 22. VI. год. 7·30 веч. „Фрайвілліги доктор".

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 21. VI. Нечинний.

Субота, 22. VI. год. 7·30 веч. „Мякун".

Кіна.

АДРІЯ: „Трійка", „Доглядачка в неволі".

АПОЛЬО: „Віктор чи Вікторія?"

АТЛЯНТИК: „Гармонія" (большевицька муз. комедія) „Світ залюблений" (амер. комедія).

ВАНДА: „Пісня пісень", та „Зле кохана!"

ҐРАЖИНА: „Мушу бути молодий".

КАСІНО: „Я збігдень" (Павло Муні).

КОЛІСЕЙ: „Котячий пазур", ревія „Роскішні дітваки".

КОПЕРНИК: „Марнотратний син".

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Франкенкенштайна" (Борис Карлов).

МІРАЖ: „Симфонія життя" й Бастер Кітон як „Професор у кабареті".

МУЗА: „І щож далі сіра людино?"

ПАКС: „Голгофта".

ПАЛЯС: „Людина є грішна".

ПАН: „Любовна мрія" („Leise flehen meine Lieder").

РАЙ: „Азбука кохання" з Динцою та Круковським.

СВІТ: „Кавалькада".

СОНЦЕ: Збещещена" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Пані і шофер" та ревія Волінського.

УТІХА: „Останній отаман Анненков" ревія „Їдь на схід".

ХИМЕРА: „Я довіряла тобі".

Закордонне радіо.

Пятниця, 21. червня 1935.

Відень (506,8) 15·40 Жін. хор, 17·25 Пісні (В. Качмар, бас), 19·30 Симф. концерт, **Брно** (325,4) 19·25 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 11·35 Чеські нар. пісні, 21·05 Концерт, **Париж** (1648) 16·00 Камер. музика, 20·00 Давні твори на віольончелю, **Білгород** (437,3) 13·15 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 17·00 Вес. пополудне, 20·45 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15·10 Діточі пісоньки, 20·45 У літній час, орх., **Кельн** (455,9) 12·00, 13·15 Дута орх., **Ляйпціг** (382,2) 16·00, 19·00 Нар. пісні (муз., сп.), 21·20 Орх. концерт творів Баха, **Мінхен** (405,4) 15·40 Спів, 22·30 Бетовенів вечір, **Будапешт** (550,5) 12·05 Пісоньки, циг. орх., 18·10 Танк. музика, 20·50 Хор, **Міляно** (221,2) 11·30 Популярна музика, 17·05, 22·00 Концерт, **Рим** (420,8) 13·20 Легка музика, 21·30 Орг. pecітaль.

Субота, 22. червня 1935.

Відень (506,8) 19·20 Сп. ресітaль, 22·10 Форт. ресітaль, **Прага** (470,2) 12·30 Джез, 16·30 Військ. орх., 18·30 Пісні Шумана та Брамса. **Париж** (1648) 20·00 Вок. авд., 20·45 Вечір опер, **Білгород** (437,3) 18·30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 14·15 Оп. мельодії, 19·00 Нім. мельодії, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12·00 Дута орх., **Кельн** (455,9) 20·10 Вечір танку й оперетки, **Мінхен** (405,4) 18·40 Форт. твори, **Будапешт** (550,5) 19·30 Популярні мельодії, **Міляно** (221,2) 11·30 Легка музика, 13·10 Тріо, **Рим** (420,8) 17·10 „Солісти, 20·50 „Ля Наве Роза" оп. Сепілія.

Львівське радіо.

Пятниця, 21. червня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт; у перерві ов. 13·00 Хвилинка для жінок, 13·30 З ринку праці, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Ліст із гр. пл., 16·00 Як відживлятися в літі, 16·15 Авд. для хорих, концерт, 16·35 Гутірка для хорих, 16·50 „Лайдак" оп. Ст. Пйолун-Нойшовського, 17·00 Концерт камер. музики, 17·30 Концерт орх., 18·00 Підміське літнище, 18·15 Вся Польща співає, 18·30 Листи та програми, 18·40 Сусп. хвилина краєзн. т-ва, 18·45 Музика з гр. пл., 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Твори на віольончелю, 19·50 Літер. нарис: Гутірка з Лехонем, 20·00 Фейл.. Пять хвилин перед авдицією, 20·10 Із творчости Лук. Марчевського (муз., сп.), 20·45 Веч. денник, 20·55 Образці з давньої та суч. Польщі, 21·00 Симф. концерт, 22·00, 22·05 Спорт. вістки, 22·10, 23·05 Серенади з гр. пл.

Субота, 22 червня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Сад. музика, 13·00 Хвилинка для жінок, 13·05 Найгарніша ґр. пл., 15·15 Біржа. 15·25 Польська морська торговля, 15·30 Для дітей: „Нові пригоди Мандрівничка" Б. Герца, 16·00 Техн. скринька, 16·15 Мала орх., 16·50 „Серпятко" опов. Цезара Петреску, 17·00 Концерт, 18·00 Спорт. порадник, 18·10 Хвилина поезії: К. Вежинський „Амундзен", 18·15 Хор, 18·30 Огляд періодиків, 18·40 Сільва рерум. мист. життя, 18·45 Форт. ресітaль, 19·15 Рекл. концерт, 19·30 Спів. ресітaль Едв. Бендера, 19·50 Акт. гутірка, 20·00 Анкета про сумних людей, 20·10 У музикальній родині, 20·45 Полудн. денник, 20·55 Образці з життя давньої та суч. Польщі, 21·00 Авд. для поляків у закордоні. 21·30 Концерт симф. орх., 22·00, 22·05 Спорт. вістки, 22·10 Муз. словна авдиція, 22·30 Мала орхестра.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що ціни на масло й молоко не ставить з приводу вичікуючої тенденції; в дні 20. червня п. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів
1 л. сметани	0·60 зол.
1 к. яєць	2·45 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко, сметану і яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 20. VI. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 45 дкг.	за 1 кг.	1·00 зол.
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·90 „
Старі кури „	„	0·80 „
Пантарки „	„	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На викупно площі Сокола Батька, зложив п. Макс Гнідець, Любича княжі 5 зол

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Плякети, жетони, спортові нагороди. Вирібня Вл. Бушек, Львів, ул. Академічна ч. 6, тел. 218-48. 1708 a 3—15

Пропукликові бандажі гумові черевні, наркові, проти усуванню матиці під гарантією виконує відоме **Укр. Ортопедичне Заведення Івана УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1629 10—30

Шукаю гарної кімнати з умеблюванням і цілим утриманням у здоровій частині Львова. Прошу подати ціну. — Зголошення в Адміністрації „Діла" „Для судді". 1726 2—3

Рутинований диріґент вийде на вакації підучити хору або дутої орхестри за малою оплатою. Зголошення до Адм. під „Диріґент". 1770

Кімната дуже гарна, соняшна з бальконом до винайму: Кадецька 4./П. 1758 3-3

Мешкання 2 і 3 покоєві з повним комфортом і льокаль на крамницю при вул. Потоцького 108 до винайму від 1. липня. Відомість у дозорця. 1762 2—2

Косів-Москалівка, Пансіон „Анна" положений над рікою в окруженню лісів. Одно і двоособові кімнати. Добірний харч. Сезон від 1. червня. 1771 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Пансіон „Зелемін" ГРЕБЕНІВ

У найгарнішому положенні, подальше від гостинця, гамору і куряви. Просторі, соняшні кімнати з бальконами. Річні і соняшні купелі. Знаний зі смачного, здорового харчу. — Ціни поміркованi. Відкриття 1. червня ц. р.
1661 7—10

Поручаємо у Львові

найліпший жіночий **фризієрський** сальон „Брістоль" **Антона Піша,** Львів, Клементини Танської 3 (напроти каварні Жоржа). Спеціяльність сальону тревала і водна ондуляція виконана новочасними апаратами. — Кваліфіковані працівники, ціни низькі. 1734

Виказ жертв

на українських воєнних вдів і сиріт за міс. лютий — травня 1935.

Лісько: Савула 1·50, о. В. Кончило 5, П. Панчишин 2, Т. Буданновський зб. в місті 22·20, Лукавиця 11·42, Лукове 2·20, Заголчеве 5·70, Стежниця 5·28, Балигород 7·65, Ванькова 11·20, М. Негребецький Дол. Устрики 28·72, Береги 3·06, о. М. Гащак Хміль 1·50, о. Григорович Яворівці 1, церква Воля Міхова 2.

Любачів: Філія С. У. зб. в місті 22·06, Олешичі місто 6·29, Старі Олешичі 3·70, Щуткiв 5·45, Дахів 6·77, Чесанів 1·10, о. М. И. Черкавський Дахнів 6, о. С. Метелля Нов. Люблинець 5, о. О. Ковенка Коровиця 1, пар. ур. Лівча 1·50, Липовець 1·70, церква Плазів 4·45.

Мостиська: о. І. Петик Вяцковичі 2, о. А. Слонський Явор. Ляшки 4·37, о. С. Коритко Радиничі 3, о. А. Брановський Волостків 1, о. С. Наконечний Віжомля 1, кооп. Зоря Судова Вишня 5, Філія С. У. 5 і зб. в Місті 6·50, Тов. Сокіл 4·60, Філія Просвіти 1, Круж. Р. Ш. 2. Укр. Нар. Дім 1, Дмитровичі зб. 4·20.

Надвірна: О. Цибик 4, М. Заяць 2, І. Лиликова зб. в місті 35.71, Тарновиця 3.95, Стопиба 3.20, Цуцилів 2.75, Грабовець 7.71, Фитків 2, Гвіздь 9, Молодьків 3.20, Волосів 5.70, Філія С. У. Делятин зб 40.81, Ф. Гриджук Глинки 3, учит. О. Покеза Стримба 1.

Перемишль: о. Д-р В. Левицький 3, Мґр. Ю. Костюк 1, В. Гудз 5, М. Бордун 1, Б. Блюй 1, К. Котис 2, К. Тацейко С. У. Медика 14.80, чит. Просв. Буців 4.05, о. С. Гарабач Мацьковичі 5, Е. Зятикова зб. в місті 35.74, Бушковичі 4.06, Валява 9.12, Вовче 9, Коровники 6.80, Корманичі 4.40, Негрибка 2.60, Ніжанковичі 5, Торки 7·60.

Перемишляни: Філія С. У. Глиняни зб. в місті 39.50, Якторів 22.66, Задвіря, 20.86, Перегноїв 7.24, Розворяни 5.25, Полюхів 4.02, Кривичі 9.73, Підгайчики 3, Корол. Ляшки 7.71, Куровичі 5.78, Словіта 13.50, Полтва 11.70, Печенія 5.55, пар. ур. Біле 3, Корол. Ляшки 3.20, Перегноїв 6.24, Тучне 2.70, Свір. Глібовичі 3, о. О. Ганас Печенія 4.60, о. І. Бобиляк Білка 3.

Підгайці: Пар. ур. 7.71, І. Даньків зб. 90, церков св. Юрія Старемісто 3.13, пар. ур. Литвинів 3.50, Заставці 3.26, Славятин 5.50, о. В. Головінський Зарваниця 6, о. Каблак Боків 10.60.

Рава Руська: Філія С. У. зб. 109.76, Філія С. У. Угнів зб. в церкві 15, допушки 13.95, Піддубці 10, Губинок 5.10, Річиця 1.98, Диниська 1.30, Л. Дяковова Немирів 4. пар. ур. Верхрата 2, Салаші 1.57, З. і М. Махник Зел. Гута 6, учит. Т. Білецька Малі Мости 1.

Радехів: Філія С. У. зб. в місті 41.36, Бабичі 5, Дмитрів 9.20, Барид. Волиця 11.17, Ст. Витків 7, Нов. Витків 7, Криве 10, Куликів 8.02, Лобатин 4.53, Монастирок 3, Мукане 3.34, Нестаничі 10.14, Немилів 4.50, Нивиці 8.79, Оглядів 16.56, Опліцько 6.20, Павлів 6.42, Ператин 5.78, Полове 3.50, Середпільці 1.69, Станин 13.19, Стоянів 19.50, Сушно 5.93, Тетевчиці 1, Холоїв 6.45, пар. ур. Ператин 1.50, Середпільці 3, Холоїв 6.50, Павлів 2.50, о. М. Дідушок Лопатин 10.62, чит. Просв. Сушно 2.30.

Рогатин: Мар. Дружина Пань 5, Філія С. У. зб. І. Антоняк 7.70, О. Кудрик 6.10, Олег Кудрик 10.15, В. Пиріг Бабинці 3.11, М. Кордуниський Чесники 0.92, В. Цок Залуже 4.01, Г. Мельник Дібриків 4.50, Д. Гнилиця Уїзд 4.79, Я Бекіш Демянів 13.50, А. Белей Кліщівна 5.24, М. Щербатюк Вербилівці 5.37, Т Дронь Помонята 11.48, К. Лотоцька Болшівці 4.10, В. Третяк Залипє 2.50, І. Семенів Липиця Гор. 5.07, В. Гаврилят Данильче 4.50, І. Бандура Пуків 12.50, М. Людкевич Липиця Дол. 3.05, В. Найда Свистільники 7, С. Матвіїв Підгородє 4, А. Польова Путятинці 3.22, С. Овчар Дегова 2.49, І. Стахура Руда 2.60, Ю. Мельник Псари 8.71, І. Гаракевич Жовчів 3.20, С. Фених Вишнів 2.30, В. Фардига Бурштин 2.19, В. Данів 19.93, О. Чолій Черче 4.44, Д. Гривнак Данильче 0.50, В. Зарейко Потік 4.48, С. Слабіцька Підмихайлівці 8, УКРАЇНБАНК 2, Союз Укр. 1, О. С. К. 3, о. Л. Залужний Заланів 4, о. М. Липинський зб. Журів 6.59, о. И. Яворський Лучинці 2, В. Кирилюк Дички 2, пар. ур. Свистільники 2.50, Стратин 1, Болшівці 2.93.

Рудки: пар. ур. Загіре 7·11, І. Добровольський Мільчиці 2·50, Др. В. Климишин зб.: Г. Ваврів Кропильники 7·47, М. Чума Розділовичі 3·20, П. Іванишин Угерці вин. 1·50, І. Свідрик Погірці 1, Ф. Заяць Новосілки Гост. 0·87, Л. Ганишин 0·95, Ю. Рей і І. Денковський Костільники 2·42, Ф. Томашівський Купновичі Старі 3·23, С. Рибак Сім. Конюшки 3·02, І. Козіцький і С. Баховський Колбаєвичі 14·92, С. Сорока Гошани 1·30, М. Чайковський і М. Популік Вощанці 2·32, И. Нирка і Г. Колиняк Бенькова Вишня 2·10, М. Чайківський Чайковичі 1·55, Я. Залуцька Рудки 8·62.

Самбір: Проф. В. Волинський 5, О Стефанович 5, суд. І. Туркевич 1, о. П. Подляшецький Дорожів 5, пар. ур. Пруси 3, Волоща 1·50, Корналевичі 1·58, Гаївка 2·40, Лопушанка Хомина 2·50, С. Чир Стар. Самбір 1·65, філія С. У. 24·21 і зб.: Страшевичі 5·50, Стара Ропа 8·60, Бiлич Гор. 3·01, Стрільбичі 5·75, Бачина 1·40, Др. Т. Соневицький 4, о. М. Полянський Дубляни 15·22, о. Горницький Білич Гор. 1·40, М. Ковбур 36.: Оліярникова Кульчиці Руст. 5·10, Л. Кульчицька Кульчиці Шлях. 7·06, А. Сорока Торчиновичі 7·48, К. Ціта Ваньовичі 3, о. Бардахівський Татари 8·11, Грушкевичева Викоти 5·05, А. Пузик Бабина 3·30, М. Савдик Береги 2·12, зб. к. церкви 36·74.

(Далі буде).

За редакцію відповідає Олександер Костик. • Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.